

ಅಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿ ದಿವ್ಯ

• ನಾಗೇಶ್ ಹೆಗಡೆ

ಅಂಗಳದ ಪೀಚ್ ಪೊದೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಾವಿನ ಪೊರೆಯನ್ನು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಯಾರೋ ತಪ್ಪೆಂದು ನನ್ನತ್ತ ಕಲ್ಲು ಹರಳನ್ನು ಎಸೆದಂತಾಯಿತು. ಅತ್ತಿತ್ತ ನೋಡಿದರೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಏನೋ ನನ್ನ ಭ್ರಮೆ ಇದ್ದೀತೆಂದು ಪೊರೆಯನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮತ್ತೆ ರಪ್. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ರಪ್ ರಪ್.

ಏನಿದೆಂದು ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಿದರೆ, ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಸಸ್ಯದ ಬೀಜ. ಒಣಗಿದ ಅದರ ಕೋಡುಗಳು ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಬಿರಿದು ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಡಿ ದೂರ ಸಿಡಿದು ನಾನಿದ್ದಲ್ಲಿಗೂ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿದ್ದವು. ಹೆಸರು ಗ್ಲಿರಿ-ಸಿಡಿಯ ಎಂದಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ದೂರ ನೀನು ಸಿಡಿಯಬೇಕೆ? ಎಂದು ಆ ಮರಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತ ನನ್ನ ಕಾಯಕವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದೆ.

ಆದರೂ ಈ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಮರ ಅದೇನೋ ಹೇಳಲು ಹೊರಟಿದೆ ಅಂತ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಕೂತು ನಾನು ಮತ್ತು ರೇಖಾ* ಆ ಮರಕ್ಕೆ ಬಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಪೂರ್ತಿ ಕತ್ತರಿಸಿ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಠರಾವು ಮಾಡಿ ಎದ್ದಿದ್ದೆವು. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅದರ ಮುಷ್ಟಿ ಗಾತ್ರದ ಕೊಂಬೆಗಳು ಮನೆಯ ಸೂರಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಯಾಗಿ ಒರಗಿ ಹೊಸದೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿದ್ದವು.

ನಮ್ಮ ಸೂರು ಅಂತಿಂಥದ್ದಲ್ಲ; ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉನ್ನತ ಆದರ್ಶದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೈದಳಿದಿದ್ದು. ಉಷ್ಣವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರಗಳಿಂದ ಹೊರಬೀಳುವ ಹಾರುಬುದಿಯನ್ನು ಸಿಮೆಂಟಿನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ತಯಾರಿಸಲಾದ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಂಚುಗಳನ್ನೇ ನಾವು ತರಿಸಿ ಬಳಸಿದ್ದೆವು. ರಾಯಚೂರಿನ ಥರ್ಮಲ್ ಪವರ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಿಂದ ತರಿಸಿದರೆ ಅಪ್ಪಟ ಕನ್ನಡದ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಬಳಸಿದ್ದೆಂಬ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಮೆರೆಯಬಹುದಿತ್ತಾದರೂ ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟುದೂರದಿಂದ ಸಾಗಿಸಿ ತರುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂದು ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಡೀಸೆಲ್ ಉರಿಸಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈ ಆಕ್ಸೈಡ್‌ನ್ನು ನಮ್ಮದೇ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ತೂರಿದ ಅಪರಾಧ ನನ್ನದಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಬೇಡವೆಂದು ಸಮೀಪದ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಮೆಟ್ಟೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಉಷ್ಣ ವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರದಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿದ ಹಾರು ಬುದಿಯನ್ನೇ ಬಳಸಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು. ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ; ಎಂಥ ಗಾಳಿಮಳೆಗೂ

* ರೇಖಾ ನಾಗೇಶ್ ಹೆಗಡೆಯವರ ಪತ್ನಿ. ಗಗನಸಖಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಈಗ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಜಪ್ಪೆನ್ನದೆ ನಿಂತಿದ್ದವು. ಉರಾಚಿನ ಗ್ರಾನೈಟ್ ಕ್ವಾರಿಯಲ್ಲಿ ಡೈನಮೈಟ್ ಥಮ್ಬೆಂದಾಗಲಿಲ್ಲ ಆಗಾಗ ಗೋಡೆಗಳು ಕಂಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿರುಕು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಯೇ ಇದ್ದವು. ಆದರೆ ಈ ಹೆಂಚುಗಳದ್ದೇ ರಾಮಾಯಣ. ಚೋರಾಗಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಾಗ ಅಂಚಿನ ಹೆಂಚುಗಳು ಹಾರಿ ಬಿದ್ದು ಚೂರಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹಾರುಬೂದಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಂದ ಮೇಲೆ ಹಾರುವ ಕಲೆ ಅವಕ್ಕೆ ಮೈಗೂಡಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಸುಮ್ಮನಿರಬಹುದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಟೆರೇಸ್ ಮೇಲಿನ ಸೋಲಾರ್ ವಾಟರ್ ಹೀಟರ್‌ನ ಗಾಜಿನ ಕೊಳವೆಗಳ ಮೇಲೆ ಹೆಂಚುಗಳು ಹಾರಿ ಬಿದ್ದು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟು ಮಾಡಿದಾಗ - ಎರಡು 'ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ' ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಹೀಗೆ ಬದ್ಧ ಪೈರಿಗಳಂತೆ ಪರಸ್ಪರ ಢಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದು ನುಚ್ಚುನೂರಾಗಬೇಕೇ? ಏನೋ ಬಂದದ್ದೆಲ್ಲ ಬರಲಿ ಎಂದು ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡು 'ಗಾಳಿಯು ನೀನೇ ಸೂರ್ಯನು ನೀನೇ ಹಾರದಿರಲಿ ಹೆಂಚು' ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದವು.

ಈ ಹೆಂಚುಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಎರಡು ಹೆಂಚುಗಳ ನಡುವೆ ಸಣ್ಣ ಹಂಚಿನ ಕಡ್ಡಿಯಷ್ಟು ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ನೀರು ಅದರಿಂದ ಒಳಕ್ಕೆ ತೂರಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವಾದರೂ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ, 'ಒಳ್ಳೇದೇ ಆಯ್ತು ನೋಡಿ' ಎಂದು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದ ಸಿವಿಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಹೇಳಿದ್ದ. ಆದರೆ ಮಳೆಗಾಲ ಮುಗಿದು, ನಮ್ಮೆದುರಿನ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಕೊಯ್ಲು ಕೂಡಾ ಮುಗಿದು ರೈತ ರಾಮಯ್ಯ ಕಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಇಕ್ಕಟ್ಟು ದುಪ್ಪಟ್ಟಾಯಿತು. ರಾಮಯ್ಯನೇನೋ 'ಗಾಳಿ ಬಂದಾಗ ತೂರಿಕೊ' ಎಂದು ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲೇ ತೂರುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಆ ಗಾಳಿ ಅವನ ರಾಗಿಯ ಹೊಟ್ಟೆನ್ನೆಲ್ಲ ತಂದು ನಮ್ಮ ಹೆಂಚುಗಳ ನಡುವೆಯೇ ತೂರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ದಿನಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಬಾರಿ ಮನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಗುಡಿಸಿದರೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಸ. ಬೀಜವೆಲ್ಲ ರಾಮಯ್ಯನಿಗೆ, ಹೊಟ್ಟೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಎಂದರೆ ಯಾರ ಹೊಟ್ಟೆ ತಾನೆ ತಂಪಾಗಿ ಉಳಿದೀತು ಹೇಳಿ. ಅಂತೂ ಜಾಸ್ತಿ ಗೊಣಗದೆ ಗುಡಿಸಿಟ್ಟ ಹೊಟ್ಟೆನ್ನೆಲ್ಲ ದಿನವೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಎರೆಹುಳು ತೊಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದವು. ಆ ರಾಗಿ ಹೊಟ್ಟೆಲ್ಲ ತನ್ನ ಹೊಲದ್ದೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಎರೆಗೊಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ತನಗೂ ಪಾಲು ಬೇಕೆಂದು ರಾಮಯ್ಯ ಹಕ್ಕೊತ್ತಾಯ ಹಾಕಿಲ್ಲವೆಲ್ಲ, ಬಚಾವ್.

ಮನೆಗೆ ಬಂದವರೆದುರು ಹಂಚಿನ ಈ ಎಲ್ಲ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮೂರನೆಯ ಮಳೆಗಾಲವೂ ಬಂತು. ಗೋಡೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಗಿಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಛಾವಣಿಯ ಹೆಂಚುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಯಾಗಿ ಮೈ ಚೆಲ್ಲಿದಾಗ ಅದರ ಮೂರನೆಯ ಗುಣ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಮಳೆನೀರಿನಿಂದ ತೋಯಿಸಿಕೊಂಡ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ತರಗಲೆಗಳು ವಾರಗಟ್ಟಲೆ ಹೆಂಚುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಯಾಗಿ ಒದ್ದೆಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ಹಾಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗ

ಅಲ್ಲಿನ ತೇವವೆಲ್ಲ ಹೆಂಚುಗಳ ಒಳಮಗ್ಗುಲಲ್ಲೂ ಜಿನುಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಕ್ರಮೇಣ ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಪಾಚಿ ಕಟ್ಟಿ ಮೊದ ಮೊದಲು ಹಸಿರು ಬಣ್ಣದಲ್ಲಿ ನಳನಳಿಸಿದವು. ಆಮೇಲೆ ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದಾಗ ನನ್ನಾಕೆಯ ಮುಖ ಕಪ್ಪಿಟ್ಟಿತು. 'ಎನ್ನಿ ಇದು, ಮನೆಗೆ ಬಂದವರು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಈ ಹೆಂಚುಗಳತ್ತ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಓಡಾಡುವುದು ಹೇಗೆ?' ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಕರುಣಿಸಬೇಕೆಂಬ ಠರಾವು ಮೂಡಿದ್ದು. ಆದರೆ ಬೆಳೆದ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುವುದೆಂದರೆ ಸುಲಭವೇ? ಗಿಡ ಮರಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ, ಪರಿಸರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲ ಲೇಖನ, ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದ ಈ ಕೈ ತಾನಾಗಿ ಕೊಡಲಿ ಎತ್ತುವುದೇ? ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಹಿರಿಯರು 'ಖಡ್ಗವಾಗಲಿ ಲೇಖನಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೇ ವಿನಾ ಅದು ಕತ್ತಿಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕೊಡಲಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹಾರೈಸಿಲ್ಲವಲ್ಲ...

ಆದರೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಈ ವೃಕ್ಷವನ್ನು ಕಡಿಯಲೇಬೇಕೆಂದು ದೃಢ ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡುವ ವೇಳೆಗೆ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಗಿಡ ತನ್ನದೇ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿತ್ತು. ನಾನು ಕಮ್ಮಾರನ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಕತ್ತಿಗೆ ಹೊಳಪು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಮುಹೂರ್ತ ಹುಡುಕುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಮರದ ಒಣ ಕೊಂಬೆಯ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಸುಂದರ ಹೂಗಳು ಮೈದಳೆದಿದ್ದವು. ಪ್ರತಿ ಕೊಂಬೆಯಲ್ಲೂ ನಸುಗೆಂಪಿನ ಗೊಂಚಲು ಗೊಂಚಲುಗಳು ಮಾರುದ್ದ ಮೊಳೆದುದ್ದದ ಮಾಲೆಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದವು. ನಮ್ಮ ಸೂರು ಈಗ ತೇರಿನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಕತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕಿದ್ದ ಕೈ ಕ್ಯಾಮರಾ ಹಿಡಿಯಿತು. ಒಂದೊಂದು ಹೂಗೊಂಚಲಿಗೂ ನೂರಾರು ಜೇನ್ನೋಣಗಳು, ದುಂಬಿಗಳು, ಜೇನು ಕುಟಕಗಳು. ಇನ್ನು ಜೇನ್ನೋಣಗಳ ಬೇಟೆಗೆ ಬಂದ ಓತಿಕ್ಕಾತಗಳು, ಹಾವು ರಾಣಿಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ಕಬಳಿಸಲೆಂದು ಮರಕಣಿ ಹಾವು ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಜಾತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಮೋಜು ನೋಡಲೆಂದು ಅಳಿಲುಗಳು, ಸೂರಕ್ಕೆಗಳು. ಅಂತೂ ಮನೆಯ ಛಾವಣಿಯ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಜೀವಲೋಕ ಧುಮಧುಮಿಸತೊಡಗಿತು. ಹೂಗಳಿಂದ ಜಿನುಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಕರಂದ ಹೆಂಚಿನ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಇಳಿದು, ನೆಲಕ್ಕೂ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕಿ ಇರುವೆಗಳ ಸಾಲು ಸಾಲು ಬರತೊಡಗಿದವು. ಈ ಎಲ್ಲ ಜೀವಜಂತುಗಳೂ ಸೇರಿ ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುವ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ನಮ್ಮ ತಲೆಯೊಳಗಿಂದ ಗುಡಿಸಿ ಹಾಕಿದವು.

ಪೋಟೋ ತೆಗೆಯಲೆಂದು ಸೂರಿನ ಮೇಲೆ ಮೆಲ್ಲಗೆ ಎರಿ ಹುಷಾರಾಗಿ ಕುಕ್ಕರು ಕೂತು, ಹಸ್ತಪಾದಾಸನ, ಹಲಾಸನ, ಶಲಭಾಸನ, ಸಾಷ್ಟಾಂಗಾಸನ ಹಾಕಿ ಏನೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ 'ಪೊರಕೆ ಲೇಲೋ' ಎಂದು ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಆರ್ಡರ್ ಬಂತು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಆರ್ಡರ್‌ಗಳೆಲ್ಲ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ನನ್ನವಳು ಗಗನ ಸಖಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ವಿವಾಹವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದೆಯೂ ಅದೆಷ್ಟೋ

ಸಿನ್ಹ ಮಾಡು
ಆಸ್ಪರ್ಜಿಲ
ಕೆಳಮ

ಬಾರಿ ಕೆಳಗಿನಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆಗಳು ರವಾನೆಯಾಗಿದ್ದೂ ಇದೆ. ಈಗ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಮರಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಎರಡೂ ಕೈಗಳೂ ಬಿಸಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ತರಗೆಲೆಗಳನ್ನು ಗುಡಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಮುಂದೂಡಿ ಏದಿಸಿರು ಬಿಡುತ್ತ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಬಂದೆ.

ಸೂರಿನ ಮೇಲೆ ಸರ್ವಾಂಗಾಸನ ಹಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದು ನನ್ನವಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ದಿನ ಬಿಟ್ಟು ದಿನವೂ ಊಟ - ತಿಂಡಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೆಂಚಿನ ಮೇಲಿನ ತರಗೆಲೆಗಳು ಮಾತಿನ ಮಧ್ಯೆ ತೂರಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದವು. ಈ ನಡುವೆ ನಮ್ಮ ಹಿತ್ತೈಷಿ ಡಾಕ್ಟರೊಬ್ಬರು 'ಹೇಗಿದೆ ನಿಮ್ಮ ಅಸ್ತಮಾ?' ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಹಿಂದೆಯೂ ಅವರು ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲ ಕಾಫಿ ತಿಂಡಿಯ ಮಧ್ಯೆ ನಮ್ಮ ನಾಯಿ (ಕಾಫಿ)ಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ, 'ಅದನ್ನು ಹೊರಕ್ಕೆಟ್ಟರೆ ಅಸ್ತಮಾವನ್ನು ದೂರ ಇಡಬಹುದು' ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾಯಿಯ ರೋಮದ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ತುಣುಕುಗಳು ನಮ್ಮ ಅರಿವಿಲ್ಲದಂತೆ ಉಸಿರೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲರ್ಜಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಬಾರಿ ಬಂದವರು ಮಾತಿನ ಮಧ್ಯೆ ತಿಂಡಿ ಮುಗಿಸಿ ನೀರು ಕುಡಿಯಲೆಂದು ಲೋಟವನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕತ್ತಿದಾಗ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಸೂರಿನ ಮೇಲೆ ನೆಟ್ಟಿತು. ಒಂದು ಕ್ಷಣ ನೋಡಿ, ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ನೋಡಿದರು. ಎಂಥದ್ದೋ ಅದ್ಭುತ ಕಲಾಕೃತಿಯನ್ನು ಆಸ್ವಾದಿಸುವ ಕಲಾಪ್ರೇಮಿಯಂತೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೋಡಿದರು.

ಸೂರಿನ ಹೆಂಚಿನ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ್ದ ಪಾಚಿಯ ವಿನ್ಯಾಸ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮಾಡರ್ನ್ ಕಲಾಕೃತಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು ನಿಜ. ಅದನ್ನು ಕೆರೆಸಿ ತೆಗೆಯಲೆಂದು ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಉದ್ದ ಕೋಲಿನ ತುದಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಡನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನಾನು ಆ ಕಲಾಕೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಬ್ರಶ್ ಆಡಿಸಿದ್ದು ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮವೇ ಬಂದಿತ್ತು. ಇತ್ತಲ್ಲಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಕುದುರೆ ಮೂತಿಯಂತೆ, ಅತ್ತಲಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಶಿಲುಬೆಯ ಮೇಲಿನ ಬಾವಲಿಯಂತೆ ಅವರವರ ಭಾವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ರೂಪ ದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಡಾಕ್ಟರ್, 'ನೀವು ಆಸ್ಪರ್ಜಿಲಸ್ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಾ? ಕೇಳಿದರು.

ಈ ಹಾರುಬೂದಿಯ ಹೆಂಚಿನ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ ವಿವರಿಸಿದ್ದೆವು. ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ಹೆಂಚು ತಯಾರಾದಾಗ ಅದರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವ ಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಡೆನ್ಸಿಟಿ ಟೆಸ್ಟ್, ಹೀಟ್ ಕಂಡಕ್ಟಿವಿಟಿ ಟೆಸ್ಟ್, ಟೆನಾಸಿಟಿ, ಪೊರಾಸಿಟಿ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಟೆಸ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿ ಗುಣಗಾನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಯೇ ಈ ಡಾಕ್ಟರು ತಾನು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರುವ ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಇದೇ ಬಗೆಯ ಹೆಂಚುಗಳನ್ನು ಹಾಸುವ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಮತ್ತೆ ಯಾಕೆ ಹೊಸ ಟೆಸ್ಟಿನ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ?

ದೀರ್ಘ ಉಸಿರು ಎಳೆದು ಡಾಕ್ಟರ್ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು: 'ಆಸ್ಪರ್ಜಿಲಸ್'

ಟೆನ್ಸ್ ಮಾಡೋದು ಹೆಂಚಿಗೆ ಅಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಅದು. ಆಸ್ಟರ್ಜೆಲಸ್ ಎಂದರೆ ಅಣಬೆ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಬೂಷ್ಟು; ಹೆಂಚಿನ ಕೆಳಮಗ್ಗುಲಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಅದೇ ವರ್ಗದ ಪಾಚಿ ಇರಬಹುದು. ಅದರ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಣಗಳು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಸದಾಕಾಲ ತೇಲುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಎಂದೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿದರು. ಮತ್ತೆ ತುಸು ಕ್ಷಣ ಯೋಚಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅದೇ ನಿಮಗೆ ಅಲರ್ಜಿ ಆಗಿರಲೂಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಅಸ್ತಮಾಕ್ಕೆ ಅದೇ ಕಾರಣವೂ ಇದ್ದೀತಲ್ಲವೇ? ಕೇಳಿದರು.

ಸೂರು ಹಾರಿ ಹೋಗುವಷ್ಟು ಜೋರಾಗಿ ನಗಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಸೂರು ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದಷ್ಟು ಆಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ಅಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾಫಿ (ನಾಯಿ) ಯನ್ನು ದೋಷಮುಕ್ತ ಮಾಡಿದ ಸಂತಸದ ನಡುವೆಯೇ ಹೆಂಚಿನಿಂದ ಬಂದ ಈ ಹೊಸ ವಿಪತ್ತು ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ತಬ್ಬಿಬ್ಬುಗೊಳಿಸಿತು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಕಾರಣವಾದ ಆ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಗಿಡದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಕೋಪ ಬಂತು.

ಮಾರನೆಯ ವಾರ ಮತ್ತೆ ಸಕಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಿ ಹೋಗಿ ಸೂರ್ಯ-ನಮಸ್ಕಾರ ಹಾಕಿದ್ದಾಯಿತು. ಈ ಬಾರಿ, ಕ್ಯಾಮರಾ ಬದಲು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಪೊರಕೆ ಇತ್ತು. ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಹೂಗಳ ಪಕಳೆಗಳೆಲ್ಲ ಉದುರಿ ಅವರೆಕಾಯಿಯಂಥ ಹಸಿರು ಮಿಡಿಗಳು ಮೂಡತೊಡಗಿದ್ದವು. ಬೋರಲು ಮಲಗಿ, ಪೊರಕೆ ಹಿಡಿದು ತರಗೆಲೆಗಳನ್ನೂ ಒಣಗಿದ ಹೂಪಕಳೆಗಳನ್ನೂ ಒತ್ತಲು ಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅವು ಒಂದಿಂಚೂ ಮುಸುಕಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಇರುವೆಗಳ ದಂಡೇ ಮೇಲೆದ್ದು ಬಂದು ಕೈಕಾಲು ಮೈಮುಖವನ್ನೆಲ್ಲ ಆವರಿಸಿದವು. ಹೂ ಅರಳಿದ್ದಾಗ ಜೆನುಗಿದ ಸಿಹಿ ಜೇನಲ್ಲ ಅಂಟಂಟಾಗಿ, ಪದರ ಪದರವಾಗಿ ಗಾರೆಯ ಥರಾ ಕೂತಿತ್ತು. ಸೂರಿನ ಮೇಲೆ ಕಾಂಪೋಸ್ಟ್ ಥರಾ ಅಂಟಿಕೊಂಡ ಅದನ್ನು ಪೊರಕೆಯಿಂದ ಗುಡಿಸುವ ಬದಲು ಸನಿಕೆ ತಂದು ಕೆರೆಯುವುದೇ ಮೇಲೆನಿಸಿ ಇಳಿದು ಬಂದೆ.

ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಗಿಡಕ್ಕೆ 'ಗೊಬ್ಬರದ ಗಿಡ' ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕತ್ತರಿಸಿದಷ್ಟೂ ಬೆಳೆಯುವ ಇದು ಉತ್ತಮ ಹಸಿರೆಲೆ ಗೊಬ್ಬರವಂತೂ ಹೌದು. ಕತ್ತರಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ನನ್ನಂಥವರಿಗೆ ಅದು ಬರೀ ಅಬ್ಬರದ ಗಿಡವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ತೋಟ ಬೆಳೆಸುವ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಸಿರು ಕವಚ ಬೇಗ ಬೆಳೆಯಲಿ ಎಂದು ಇದರ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ತೋಟದಲ್ಲಿರುವ ಹತ್ತೆಂಟು ಗಿಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಆಗಾಗ ಸವರಿ ಹಾಕಿ ಗೊಬ್ಬರ ಗುಂಡಿಗೆ ಪೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವಾದರೂ ಇದೊಂದು ಮರ ಮನೆಯ ಬಳಿ ತಂಪಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಕಡಿಯದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಬಂದ ಕೃಷಿಮಿತ್ರ ಸತೀಶ, 'ಹೂ ಆಗುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಇದು ಬೆಳೆಯಲೇಬಾರದು. ಅದರ ಮಕರಂದದ ಅಂಟು ನೆಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ ತೋಟದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಇರುವೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತವೆ; ಇರುವೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೆಲ್ಲ ಚೀಳುಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ'

ಎಂದಿದ್ದ. ಗೊಬ್ಬರ ಗಿಡದ ಅಂಟು ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಬೇರೆ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೂ ಬಿದ್ದು ಕಲೆ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತವೆ; ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಬೀಜಗಳು ವಿಷಕಾರಿ. ಥಾಯ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಲಂಕಾದಲ್ಲಿ ಇಲಿ-ಹೆಗ್ಗಣ ಕೊಲ್ಲಲಿಕ್ಕೆ ಈ ಬೀಜದ ಪುಡಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಿದ್ದ.

ಪೀಚ್ ಗಿಡಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಾವಿನ ಪೊರೆಯನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಬೀಜಗಳು ಸಿಡಿದು ಬಂದು ತಟ್ಟಿದುವಲ್ಲ? ಮರೆತೇ ಹೋದಂತಿದ್ದ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಅವಾಂತರಗಳೆಲ್ಲ ಆಗ ನೆನಪಿಗೆ ಬಂದವು. ಗಿಡ ತಾನಾಗಿ, ವಿನೀತವಾಗಿ 'ನಾನಂತೂ ರೆಡಿ, ಈಗ ಕಡಿ ನನ್ನ' ಎಂಬ ಬೀಜಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳಿಸಿತೆ? ಅದರ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ಮರುದಿನವೇ ಕೃಷಿಯಾಳು ಸೋಮಪ್ಪನ ಕೈವೆಯಿಂದಾಗಿ ಅವೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ರಾಶಿಬಿದ್ದವು.

ಕತೆ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಹಿತ್ತಲಲ್ಲಿ ತುಸುದೂರದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಬೆಳೆಸಿದ್ದ ಮಾವಿನ ಮರವೊಂದು ಮೂರಾಳೆತ್ತರ ಬೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಹೂ ಬಿಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಜೀರಿಗೆ ಪರಿಮಳದ 'ಅಪ್ಪೆ ಮಿಡಿ' ಜಾತಿಯದೆಂದು ಬಕ್ಕೆ ಮನೆಯ ನನ್ನ ತಮ್ಮ ಶ್ರೀಪಾದ ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಸಿದ್ದ ಸಸ್ಯ ಅದಾಗಿತ್ತು. ಅದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟ ಇತರ ಎರಡು ಮೂರು ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ-ಕಾಯಿ ಬರುತ್ತಿವೆ, ಇದಕ್ಕೇನಾಗಿದೆ ಧಾಡಿ?

ಹತ್ತಾರು ಜನರಿಂದ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದವು: ಮರದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರುವ ಅದೇ ಮಾವಿನ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಬೆಂಕಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮರಕ್ಕೆ ಚುರುಕು ತಗಲುತ್ತದೆ. ತನ್ನದೇ ಎಲೆಯ ಹೊಗೆ ತಟ್ಟಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಹಾರ್ಮೋನಲ್ ಚೇಂಜ್ ಆಗುತ್ತದೆ; ಹೂ ಬಿಡಲು ತೊಡಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮತಿ ಕೃಪಾ ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಮರದ ಬೊಡ್ಡೆಗೆ ಕೊಡಲಿಯ ಹಿಂಭಾಗದಿಂದ ಏಟು ಹಾಕಿ ಎಂದರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು. ಕೊಡಲಿ ಏಟಿಗಿಂತ, ಹೇಗಿದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗನ್ ಇದೆಯಲ್ಲ, ಗುರಿಯಿಟ್ಟು ಒಂದೆರಡು ಈಡು ಹೊಡೆಯಿರಿ ಎಂದರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು. ಫಲ ಬಿಡದ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಈಡು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರು. ಫಲ ಬಿಡದ ತೆಂಗಿನ ಮರಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆ ಈಡು ಹೊಡೆಯುವ, ಇಲ್ಲವೆ ತೂತು ಕೊರೆಯುವ ಪದ್ಧತಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಕೆಲವೆಡೆ ಇದೆಯೆಂಬುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಸೊರಬದ ಬಳಿಯ ಬೇಳೂರಿನ ಕೃಷಿ ಮಿತ್ರ ಸುಬ್ಬಣ್ಣ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳ ಕಾಂಬಿನೇಶನ್ ಮಾಡಿ 'ಮುಟ್ಟಾ' ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ಸಸ್ಯಗಳು ತಮಗೆ ಹಾಯಾಗಿ ನೀರು ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಗುತ್ತಿರುವಷ್ಟು ದಿನವೂ ಹೂ ಅರಳಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಾಠ ಎಂದು ಪತ್ನೀಮಣಿ ಕೂಡ ಉಪದೇಶ ನೀಡಿದಳು. ಹೂವು, ತರಕಾರಿ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಅವು ಕಂಗಾಲಾಗಿ ಸಂತಾನವೃದ್ಧಿಗೆ ತೊಡಗುತ್ತವೆ ಎಂಬ

ಈ ಎಲ್ಲ ಕೂಡಂಶವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಾನು ಕಡ್ಡಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹುಡುಕಿದೆ. ಬಿಸಿಲು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಿದ್ದ ಒಂದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮಾವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗಿನ ಎಲ್ಲ ತರಗೆಲೆಗಳನ್ನೂ ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ, ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನೀರು, ಬಕೆಟು, ಒದ್ದೆ ಪೊರಕೆಯೇ ಮುಂತಾದ ಅಗ್ನಿಶಾಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಡ್ಡಿ ಗೀರಿದೆ. ಚಟಪಟಾಂತ ಉರಿ ಆಳೆತ್ತರ ಏರಿತು. ಮಾವಿನ ಮರದ ಕೆಳಭಾಗದ ಕೆಲವು ಕೊಂಬೆಗಳ ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲ ಸುಟ್ಟು ಹೋದವು. ನೆಲ ತಂಪಾಗುವಷ್ಟು ನೀರು ಚೆಮುಕಿಸಿ, ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಆರಿಸಿ ಶುಭ ಹಾರೈಸಿ ಬಂದೆ.

ಅದಾದ ನಂತರ ವಾರಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರತಿ ಕೊಂಬೆಯನ್ನೂ ತದೇಕಚಿತ್ತದಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹತ್ತು ದಿನ ಕಳೆದರೂ ಹೂ ಬಿಡುವ ಯಾವ ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ದಿನ ಮತ್ತೆ ಮರದ ಸಮೀಪ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ದೂರದಿಂದಲೇ ಪತ್ತೀಮಣಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿ, 'ಆ ಕಡೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ಲವರ್ಸ್!' ಎಂದು ಕೂಗಿದಳು.

ಮಾವಿನ ಮರದ ಆಚೆ ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕತ್ತೆತ್ತಿ ಮೇಲಕ್ಕೆ ನೋಡಿದೆ. ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮತ್ತೆ ಕಣ್ಣುಜ್ಜಿ ನೋಡಿದೆ.

ಇಷ್ಟು ದಿನ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೇ ಬಾರದಂತೆ ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನು ಬಿದಿರು ಮೆಳೆಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಗಿಡವೊಂದು ಮೈತುಂಬ ಹೂವರಳಿಸಿ ನಗುತ್ತ ನಿಂತಿತ್ತು!

ಆಶಯ

ಪ್ರಸ್ತುತ ಲೇಖನವನ್ನು 'ಹಳ್ಳೀಮುಕ್ಕ ಎಲ್ಲೆಲ್' ಹೊಕ್ಕು' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರವಾದಿಯಾದ ನಾಗೇಶ್ ಹೆಗಡೆಯವರ ಮನೆಯಂಗಳದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟ ಗ್ಲಿರಿಸಿಡಿಯಾ ಗಿಡವೊಂದನ್ನು ಅದರ ತೊಂದರೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಕಡಿಯಲೇ ಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನುಭವಿಸುವ ಧರ್ಮಸಂಕಟ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಮನೆಯಂಗಳದ ಗಿಡ, ಮರ, ಬಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುವುದು, ಅವುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ; ಸಸ್ಯ ಸಂಕುಲದೊಂದಿಗೆ ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧ; ಆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಕ್ಕಿಳಿಸಿರುವುದು - ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದುದು. ಹಣ ಮತ್ತು ನಗರಮೋಹಿತ ಮನಸ್ಕಿತಿ, ನೆಲ, ಬೇರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ತಿಳಿಹಾಸ್ಯ ಮಿಳಿತ ಈ ಬರಹ ಬಿ.ಜಿ.ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿಯವರ 'ಹಸಿರು ಹೊನ್ನು' ಬರಹದ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತದೆ.

ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆ

'ಇರುವುದೊಂದೇ ಭೂಮಿ' ಕೃತಿ ಖ್ಯಾತಿಯ ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಸರಳವಾಗಿ ಅಂದವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಪತ್ರಕರ್ತ, ಲೇಖಕರು. 'ಅಪರಂಜಿ' ಪತ್ರಿಕೆಗೆಂದು ಅವರು ಬರೆದ ಲೇಖನಗಳು 'ಹಳ್ಳೀಮುಕ್ಕ ಎಲ್ಲೆಲ್'

ಹೊಕ್ಕು' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಾಗಿ; ಅದೇ ಕೃತಿಯಿಂದ ಈ ಮೇಲಿನ ಲೇಖನವನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಯುವ ಪತ್ರಕರ್ತರನ್ನು ತಿದ್ದಿ ತೀಡಿ ಬೆಳೆಸಿದವರು. ಡಾ|| ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಪಶ್ಚಿಮಘಟ್ಟದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಹೋರಾಟದಲ್ಲೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು. ಡಾಂಭಿಕ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ, ಮೌಢ್ಯ, ದುರಾಸೆ ತುಂಬಿದ ಜನರಿಗೆ ಇವರ ಬರಹದಲ್ಲಿ ನವಿಲುಗರಿಯ ಪೊರಕೆಯ ರುಚಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಕ್ಕನೆ ತೇಜಸ್ವಿಯವರ ಬರಹದ ನವಿರು ಲಯ, ತಿಳಿಹಾಸ್ಯವನ್ನು ನೆನಪಿಸುವ ಇಲ್ಲಿಯ ಲೇಖನ ಬಹುಬೇಗ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಗಗನಸಖಿಯ ಸೆರಗ ಹಿಡಿದು, ನಮ್ಮೊಳಗಿನ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ, ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ನ ಕೆರೆಯೇ ಚೆನ್ನ, ಕ್ಯಾಸ್ಪೂಲಗಿತ್ತಿ, ಮಂಗಳದಲ್ಲಿ ಜೀವಲೋಕ, ಪ್ರತಿ ದಿನ ಪರಿಸರ ದಿನ, ಮುಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಯವಿಯಂ, ಗುರುಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ದೀಪಾವಳಿ, ಗುಳಿಗೆಗುಮ್ಮ, ಅದು ವಿಸ್ಮಯ - ಇದು ವಿಷಮಯ, ಅಂತರಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಹಾಸಾಗರ, ಮಿನುಗುವ ಮೀನು, ಕುಲಾಂತರಿ ಕೋತಿ, ನ್ಯಾನೋ ಹೇನು, ಸುರಿಹೊಂಡ ಭರತ ಖಂಡ, ಆಚಿನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಾಲಕೋಶ, ಶತ್ರುವಿಲ್ಲದ ಸಮರ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಅಂಧಯುಗ, ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೂಗುಮಾರಿ - ಇವು ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆಯವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು. 'ಸುಧಾ' 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ' ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ನಾಗೇಶ ಹೆಗಡೆ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರವೊಂದರ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿರುವ ಹೆಗಡೆಯವರು ತಮ್ಮ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ, ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ 'ಸುಕೃತ' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೌದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪರಿಸರ ಸಂಬಂಧಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೌದು. ಕಳೆದ ಮೂರು ದಶಕಗಳಿಂದ ಸತತವಾಗಿ 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ'ಯಲ್ಲಿ 'ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಶೇಷ' ಅಂಕಣವನ್ನೂ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಸುಧೀರ್ಘ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂಕಣ ಬರೆದ ಬೇರೆ ಲೇಖಕ ಬಹುಶಃ ಇಲ್ಲ.